

GENEREL STUDIEPLAN

Uddannelsesmateriale og introduktion til Kæbekirurgisk afdeling K

Indholdsfortegnelse

1	Præsentation af afdelingen	2
1.1	Organisatorisk	2
1.2	Sygeplejefagligt	2
1.3	Uddannelsesmæssige forhold i afdelingen	2
1.4	Udvikling og forskning	2
2	Præsentation af afsnit	3
2.1	Patientgrundlag	3
2.2	Mål for sygeplejen	4
2.3	Sygeplejefaglige fænomener, opgaver og metoder	5
2.4	Organisering af sygeplejen	5
2.5	Afsnittets personale og samarbejdspartnere	5
2.6	Et typisk patientforløb i afsnittet	5
2.7	En typisk patientsituation i afsnittet	6
3	Pædagogisk organisering og tilrettelæggelse i afdelingen/afsnittet	6
4	Afdelingens/afsnittets læringsmiljø	9
5	Studierammer i afdelingen/afsnittet	9
5.1	Studietilbud	9
5.2	Anbefalet litteratur i forhold til det enkelte modul	10
5.3	Studieforløb / -ophold	10
5.4	Vagter	10
5.5	Litteratur i afdeling K	10
5.6	Vejledning	10
6	Studiemetoder i afdelingen/afsnittet	11
7	Andet relevant uddannelsesmateriale i afdelingen/afsnittet	11

1 Præsentation af afdelingen

Kæbekirurgisk afdeling K, Odense Universitetshospital.

Speciale: Tand-, mund- og kæbesygdomme.

1.1 Organisatorisk

Afdelingen ledes og administreres af:

Konst. ledende overtandlæge Christian Jacobsen.

Oversygeplejerske Kirsten Lildholdt (også oversygeplejerske for afd. Z).

1.2 Sygeplejefagligt

Den daglige sygeplejefaglige ledelse og planlægning bliver varetaget af:

Afdelingssygeplejerske Birgitte Engholm Nielsen, bygning 1, kælderen. Tlf. 65 41 34 79.

1.3 Uddannelsesmæssige forhold i afdelingen

I afdelingen modtages der sygeplejestuderende fra UCL på 1. og 2. semester (der er ca. 1-2 studerende i afdelingen ad gangen).

Afdelingen fungerer ligeledes som uddannelsessted for specialtandlæger i kæbekirurgi. Dvs. de er oprindeligt uddannede tandlæger, har arbejdet minimum 2 år som dette, hvorefter de starter en 5 årig uddannelse hos os for at blive kæbekirurg.

Afdeling K har tilknyttet en klinisk sygeplejelærer som hedder Dorte Truelson Gram. Hun har til huse i uddannelsesafdelingen på OUH.

1.3.1 Stillings-/opgavebeskrivelse klinisk vejleder

Den sygeplejestuderende vil blive mødt i afdelingen af den kliniske vejleder Marianne Thorup, som varetager den overordnede planlægning af studieforløbet og udførelsen af den individuelle studieplan. Den studerende vil i dagligdagen følges med enten den kliniske vejleder, eller en anden sygeplejerske i afdelingen.

Anja Thorup Andresen, som også er sygeplejerske i afdeling K, er tilknyttet som ad hoc vejleder.

1.4 Udvikling og forskning

Afdeling K er meget visionær og har således løbende udviklingsprojekter under udarbejdelse. Alle ansatte i afdelingen er jævnlige involveret i projekterne på forskellig vis.

2 Præsentation af afsnit

Kæbekirurgisk afdeling K består af et ambulatorium og et operationsafsnit.

Sekretariatet i ambulatoriet er åbent alle hverdage mellem kl. 8-15.30. Telefonen 65 413 475 er åben alle hverdage mellem kl. 8-15. Ved akutte tilfælde kan akuttandlægen kontaktes. Øvrige telefonnumre som kan benyttes til afdelingen er 65 413 479.

Ambulatoriet er åbent for patienter alle hverdage fra kl. 08.00 – 15.30. En gang om ugen er der ambulatorie virksomhed til kl. 17.30.

Afdelingen har lukket i weekender og på helligdage.

En ambulatoriestue er bemanded af én sygeplejerske samt én kirurg/tandlæge.

Desuden køres der et selvstændigt sygeplejeambulatorie 4 dage om ugen. Dette er bemanded af én sygeplejerske, som er specialoplagt til denne funktion, og som selvstændigt varetager behandling af udvalgte patientgrupper.

Afdeling K har egen røntgenfunktion som også er beliggende i afdelingen. Denne funktion varetages af 3 radiografer.

I Kæbekirurgisk afdeling diagnosticeres og behandles tand-, mund- og kæbekirurgiske sygdomme.

Kæbekirurgisk afdeling er pionér på 3D simulering og planlægning af kirurgi, - herunder 3D print og avanceret rekonstruktion efter ablativ kirurgi med individuelt printede legemsdele, Custom made alloplastiske kæbeled, Mono-og tværdisciplinær traumatologi, Ortognatkirurgi til behandling af basale vækstafvigelse, Oral medicin, Dento-alveolær kirurgi, Kirurgisk behandling af søvnapnø og MAD-skiner, Navigationsvejledt kirurgi samt udredning af atypiske ansigtssmerter.

Kæbekirurgisk afdeling består af et ambulatorie med op til 100 daglige besøg samt et operationsafsnit med operationer i både lokal og fuld bedøvelse.

Der opereres årligt ca. 470 patienter i generel anæstesi (GA) og ca. 480 patienter i lokal anæstesi (LA). Der opereres i GA ugens 5 hverdage. I weekender opereres kun akutte patienter og operationerne varetages af den vagthavende tandlæge/kæbekirurg som assisteres af afdeling F's operationssygeplejersker. Afdeling K har 4 sengepladser som ligger i sengeafsnit F2 (bygning 1, 9. sal).

Flere dage om ugen opereres der i LA, hvor patienterne møder ind ambulat.

Der afholdes et dagligt briefingmøde kl. 7.45, hvor dagens programmer og aktuelle emner planlægges. Hver onsdag kl. 08.00 – 08.45 holdes et længere morgenmøde enten som mono- eller tværfagligt møde eller som undervisning. Det skal aftales fra gang til gang hvorvidt dette møde er relevant for den sygeplejestuderende. Alternativt møder den studerende som udgangspunkt kl 9.00 om onsdagen.

2.1 Patientgrundlag

Afdelingen K modtager patienter efter henvisning fra hospitalets læger, praktiserende tandlæger og speciallæger i Region Syddanmark, desuden har afdelingen et omfattende samarbejde med mange af hospitalets afdelinger.

Samarbejdet omfatter især:

Afd. F, patienter der får foretaget indgreb i kæbehuleregionen.

Afd. R, patienter der får strålebehandling i hoved- og halsregionen.

Afd. B, Patienter der skal hjerte opereres.

Afd. I, patienter hvor hudsygdomme også manifesterer sig i mundhulen.

Afd. Y, patienter der skal nyretransplanteres eller efter transplantation er sat i behandling med immunosuppressiv medicin.

Afd. Z, patienter der opereres for cancer i mundhulen.

Skadestuen, patienter med akutte tand/kæbetaumer.

I princippet alle afdelinger, hvor patienter er indlagt med infektioner, som kan udgå fra tænder eller kæber.

Der er endvidere samarbejde med:

Røntgendiagnostisk afd.

Klinisk mikrobiologisk afd.

Patologisk afd.

Klinisk kemisk afd.

Grafik og klinisk foto.

2.2 Mål for sygeplejen

At pt. opnår tryghed og tillid i modtagelses-, forberedelses-, undersøgelses- og behandlingssituationer.

At yde optimal pleje og behandling efter patientens individuelle behov.

At tage udgangspunkt i den enkelte patients oplevelse og vurdering af egen situation.

At medvirke til at bevare kontinuitet i sundheds- og sygepleje.

At principperne omkring hygiejne, infektionsprofylakse og steril teknik overholdes.

At etablerer et godt samarbejde i såvel plejegruppen som tværfagligt.

At motivere hinanden til ajourføring og videreudvikling af egen viden og kvalitetssikring.

At afdelingens ressourcer anvendes på en økonomisk og forsvarlig måde.

2.3 Sygeplejefaglige fænomener, opgaver og metoder

På kæbekirurgisk afdeling varetager vi sygepleje for ambulante og indlagte patienter. Nogle patienter kommer ofte, andre kommer en enkelt gang eller to. Kontakten er som oftest kortvarig og indebærer en del information og vejledning. I forbindelse med operative indgreb varetager vi præ-, per- og postoperativ sygepleje. Derudover kan sygeplejen dreje sig om mundpleje, infektionsprofylakse, råd og vejledning omkring medicin, angst, kvalme, ernæringsproblemer, støtte patienten fysisk og psykisk, assistere kæbekirurgen.

2.4 Organisering af sygeplejen

Sygeplejepersonalet arbejder både i ambulatoriet og på operationsstuen på skift. Der er sygeplejepersonale i ambulatoriet alle hverdage fra kl. 7.30-15.30 og på operationsstuen fra kl. 7.30 – 15.30 eller til operationen er færdig. Om onsdagen starter dagens aktiviteter dog først fra ca. kl. 9.00.

Der er ingen vagtordning for sygeplejepersonalet.

2.5 Afsnittets personale og samarbejdspartnere

Afdelingen består af tandlæger/kæbekirurger, kæbekirurgiske kursister, plejepersonale, sekretærer og radiografer samt en serviceassistent.

Derudover har afdelingen et eksternt samarbejde med et mindre udvalg af specialtandlæge i ortodonti (bøjletandlæger).

Afdelingen har et tæt samarbejde med afdeling F, idet vores sengeafsnit KF2 er placeret i sengeafsnit F2 på 9. etage i højhuset.

Øvrige samarbejdspartnere er de afdelinger som vi modtager patienter fra, se afsnit 2.1 Patientgrundlag.

2.6 Et typisk patientforløb i afsnittet

Eksempler på nogle af vores vidt forskellige patientforløb

Hr. Jensen på 42 år er henvist fra egen tandlæge med henblik på undersøgelse og behandling af en stor cyste i underkæben.

Hr. Jensen har 17 år tidligere fået fjernet en retineret tand i underkæben, og har siden haft en lidt underlig fornemmelse svarende til hagen. Der har i perioder været hævelse, som er behandlet med penicillin. Der har ikke været smerter.

I forbindelse med forundersøgelsen i kæbekirurgisk ambulatorium tages et røntgenbillede (ortopantomografi), der viser en stor velafgrænset og godartet cyste med en udstrækning, der omfatter en stor del af hagepartiet.

Efter tandlægens objektive undersøgelse besluttet det, at patienten skal opereres. Patienten informeres om, at forløbet vil være langvarigt.

Første operation foretages ambulat i lokal bedøvelse. Et lille dræn lægges ind i cysten, drænet sutureres fast og der tages biopsi af cystebælgen. Prøven sendes til histologisk undersøgelse.

Ved ambulat kontrol 12 dage efter, orienteres patienten om resultatet af den histologiske undersøgelse og instrueres i skylning gennem drænet med Klorhexidin 0,12 % (såfremt patienten ikke selv er i stand til det, kontaktes hjemmesygeplejersken). Der skal foretages skylning daglig, indtil man på røntgenbillede kan se, at cystens omfang er reduceret og at knogleophelingen er tilstrækkelig til, at der kan foretages operation med fjernelse af cystebælg og dræn i enten GA eller LA.

Hele dette forløb strækker sig over ca. ½ - 1 år, afhængig af hvor stor cysten er. Patienten kontrolleres jævnligt i kæbekirurgisk ambulatorium i denne periode.

Der foretages en afsluttende røntgenkontrol 1 år efter sidste operation.

2.7 En typisk patientsituation i afsnittet

En patient bliver henvist fra afdeling B, med henblik på røntgen- og klinisk undersøgelse af tænderne, idet han skal have en ny hjerteklap. Patienten er uforstående overfor, hvorfor han skal have tænderne undersøgt og hvad sammenhængen er mellem hjerte og tænder. Patienten er meget utryk og bange, hjerteoperationen fylder meget i patientens hoved. Patienten er meget ked af, hvis der oven i købet skal fjernes tænder før hjerteoperationen.

Det er sygeplejerskens opgave sammen med kæbekirurgen, at informere patienten om sammenhængen mellem hjerteklapoperationen og besøget hos os, således at han får en større forståelse for sit besøg hos os og vigtigheden af besøget. Det er også vigtigt at han passer godt på sine tænder i fremtiden. Det er sygeplejerskens opgave at støtte patienten fysisk og psykisk under undersøgelsen og den eventuelle behandling (trække tænder ud) samt udvise forståelse for patientens situation. Sygeplejersken skal endvidere, hvis der er behov for tandudtrækning, give de præ- og postoperative informationer således at patienten formår, at drage omsorg for sig selv og udføre de nødvendige handlinger til opretholdelse af egen sundhed.

Derudover er der de administrative opgaver, såsom at have de rette instrumenter klar til undersøgelsen, sørge for at de rette papirer er/ bliver udfyldt, eventuel booking af operationstid og ny ambulat tid, evt. koordinering med egen læge/anden afdeling, udlevering af medicin til præoperativ per oral indgift. Der er således mange ting som skal på plads i løbet af den halve time patienten er på undersøgelsesstuen, hvilket stiller andre krav til sygeplejen end på en sengeafdeling.

3 Pædagogisk organisering og tilrettelæggelse i afdelingen/afsnittet

Vi tror, der er to måder, hvorpå praktiske færdigheder i kliniske studier kan læres og udvikles og mener derfor at mange studerende har glæde af:

1. At se, hvordan sygepleje kan udføres.
2. At du gennemgår fremgangsmåder og begrundelser sammen med en vejleder før/efter handlingen.
3. At du udfører sygepleje sammen med en vejleder.
4. At du udfører sygepleje under vejledning.
5. At du udfører sygepleje, blive set og evalueret.

Det kalder vi oplæring og vejledning. Du skal ikke læres op til at fungere som sygeplejerskerne i afsnittet gør, men til at nå målene for dit aktuelle klinisk undervisningsforløb.

Vi tror også på erfaring og refleksion – indirekte vejledning, hvor du:

1. Selv prøver en praktisk færdighed.
2. Derefter fortæller du om situationen (mundtlig for at få respons med det samme eller skriftlig til din port folio for at dokumentere og bearbejde hændelsen).
3. Hændelsen bearbejdes (mindmap, teorisøgning, erfaringslæringskæden).
4. Hændelsen drøftes med din vejleder (refleksion).

Sommetider foregår punkt 4 før punkt 3 og til andre tider løber refleksionen gentagne gange mellem selvstændig bearbejdning = punkt 3 og drøftelse med vejlederen = punkt 4. En sådan refleksion forløber indtil emnet synes udtømt.

Vi vil bestræbe os på at tilrettelægge arbejdet og samarbejde med dig om dit studieforløb, så du får mulighed for at nå målene for dine kliniske studier. Du vil både komme til at stifte bekendtskab med vores operationsstue, ambulatorium og sengeafsnit. I ambulatoriet hvor der kommer mange forskellige patientkategorier vil dit fokus være patienter i strålebehandling for cancer i hoved-, halsregionen.

Dokumentation af læring

Du skal dokumentere at du lærer noget og hvad du lærer ved at:

- 1 Du lader en vejleder se, hvad du gør i praksis.
- 2 Du beskriver situationer, hændelser, praksis, patienter, patientforløb, spørgsmål, analyser og refleksion både mundtligt samt skriftligt i port folio. F.eks. udleveres der ark til dig, hvor du skriftligt kan øve dig i sygeplejeprocessen. Der tilbydes jævnligt mundtlige refleksionsseancer til dig.
- 3 Du kan med fordel medbringe en mappe, du kan benytte som port folio. Dine vejledere skriver evt. også til din port folio fx kommentarer, spørgsmål eller vurderinger.

Læringsaktiviteter

I overensstemmelse med ovenstående kan dine lærings-aktiviteter inddeles i tre forskellige slags. At lære ved at se på plejen, ved at være med i udførelse af pleje og ved at reflektere.

I forbindelse med at udføre pleje skal du lære tre slags færdigheder: Medmenneskelige færdigheder, praktiske færdigheder og dokumentations* færdigheder.

I forbindelse med at reflektere skal du også lære tre slags færdigheder: at beskrive hændelser (sygepleje) og patienter, at analysere og fortolke hændelser (sygepleje) og patienter, at dokumentere* at du udvikler dine færdigheder.

* du skal foretage to forskellige former for dokumentation.

- 1 Du skal kunne dokumentere sygeplejen.
- 2 Du skal dokumentere at du lærer noget.

Uddybelse af læringsaktiviteter: patientpleje og refleksion

- 1 Patientpleje
 - Medmenneskelige færdigheder.

- Lære at bruge dine sanser til at danne dig et billede af patienten.
- Lære at bryde dig om patienten og at give ham en oplevelse af, at han er betydningsfuld og enestående.
- Lære at modtage ham med åbenhed og turde møde hans lidelse
- Praktiske sygeplejefærdigheder.
 - Lære de teknikker, som er relevant for sygeplejen til de patienter, du beskæftiger dig med.
 - Kende de procedurer, som indgår i plejen af de patienter, du beskæftiger dig med.
 - Kombinere praktiske færdigheder og medmenneskelige færdigheder i plejen af de patienter, du beskæftiger dig med.
- Dokumentation af sygeplejen.
 - I forhold til sygeplejens selvstændige ansvarsområde
 - Vurdering, mål, plan, udførelse, resultat og evaluering.
 - I forhold til sygeplejens delegerede ansvarsområde
 - Notere observationer af betydning for andre faggruppers ansvarsområde fx virkninger/bivirkninger af behandling.

2 Refleksion

- Beskrive hændelser og patienter
 - Praksisbeskrivelse
 - Hvad du ser og hvad der sker
 - Hvad du gør og reaktioner herpå
 - Beskrivelse af en patient og dennes situation
 - Sygepleje-anamnese
 - Observationer
 - Patientfortælling
 - Sygeplejefortælling
 - Læringskontrakt
- Analysere og fortolke hændelser og patienter
 - Brug af mindmap
 - Brug af teori
 - Brug af undersøgelser/forskning
 - Brug af analysemetode
 - Erfaringslæringskæden
 - Læringskontrakt
- Dokumentere læring. Du kan dokumentere at du lærer noget og hvad du lærer ved at
 - vise dine praktiske færdigheder
 - beskrive situationer, hændelser, praksis, patienter, patientforløb, spørgsmål, analyser og refleksion i port folio eller mundtligt.

OBS:

- 1 Det, du beskriver skriftligt, kan opbevares og således vurderes af andre end de, der var til stede. Skriftligt materiale kan fx indgå i bedømmelsen ved en intern prøve eller anvendes som grundlag for at godkende kliniske studier m.v.
- 2 Det, du viser, kan kun bevares i hukommelsen af de, der var til stede og kan ikke vurderes af andre eller fremlægges som dokumentation for, at du har lært noget. Det, du viser, kan kun

- fortælles videre som en oplevelse eller som en fortælling om dig.
- 3 Med andre ord, mister du ejerskabet til det, du viser og beholder ejerskabet til det, du selv skriver.

4 Afdelingens/afsnittets læringsmiljø

Tidligere var uddannelserne i sundhedsvæsenet baseret på ideen om, at de studerende tilbød praktikstedet deres arbejdskraft, til gengæld blev de studerende kompetente til at udføre arbejdet. Sådan er det ikke længere. Flere og flere undervisningsopgaver lægges nu i den kliniske del af uddannelsen. Det betyder, at det ikke længere er nok, at gå med i arbejdet.

De uddannelsessøgende har specifikke læringsmål og skal arbejde for at nå disse specifikke mål. Det aftales individuelt hvordan den studerende opnår målene. På baggrund af sin biografi, sin faglige indsigt og sin imødekommenhed overfor patienternes biografi skal den studerende lære at handle i et samspil/samarbejde med patienter, pårørende, plejepersonale og andre faggrupper for at tilgodese patienternes behov for pleje. De uddannelsessøgende forventes at lære i situationer og i en kontekst, som er præget af lidelse, handletvang, krav på opmærksomhed og konstante afbrydelser.

Selvom de uddannelsessøgende skal lære i en klinisk praksis, hvor patienternes situation, behandling og pleje er i forgrunden, vil vi hjælpe den studerende til også at have sin læring i forgrunden. Vi mener selv at kunne bidrage med et godt læringsmiljø. Alle faggrupper vil gerne bidrage til at den studerende får et godt forløb både læringsmæssigt og socialt. Mange har været på afdelingen i mange år og har stor erfaring i specialet, de vil gerne dele de erfaringer med de studerende. Vi håber, at den studerende vil møde afdelingen med nysgerrighed og interesse.

5 Studierammer i afdelingen/afsnittet

Der foregår opgaver af forskellig karakter og den studerende planlægger i samarbejde med den kliniske vejleder, hvad der er relevant at deltage i. Normalt vil der være mulighed for, at den studerende kan sætte sig i afdelingen for at fordybe sig, skrive, reflektere eller læse om eksempelvis en patientsituation.

5.1 Studietilbud

Til tider er der undervisning som afholdes i afdelingen, dette er den studerende velkommen til at deltage i.

Der kan arrangeres studiebesøg på Onkologisk afdeling R.

Der arrangeres rundvisning i sterilcentralen/genbehandlingsenheden.

Den studerende er velkommen til selv at komme med forslag til studiebesøg o. lign. Den kliniske vejleder vil herefter vurdere, om det er relevant i forhold til målene.

5.2 Anbefalet litteratur i forhold til det enkelte modul

Dette vil du blive præsenteret for i afdelingen.

5.3 Studieforsløb / -ophold

Studieforsløbet vil primært være i ambulatoriet, på operationsafsnittet og et par dage på sengeafsnit F2, som det nu kan planlægges med dem.

Den daglige mødetid er fra kl. 7.30-15.00, onsdag først fra kl. 09,00 (medmindre der foregår undervisning der er relevant for den studerende). Der vil blive planlagt en ugentlig studiedag.

Den første dag vil den studerende få udleveret tøj på afdelingen. Omklædningen kan den første dag foregå i afdelingen, ellers henvises der til omklædning på den ”gamle” sygeplejeskole pga. pladsmangel i afdeling.

Forholdsregler ved fravær pga. sygdom. Sygemelding meddeles til afdelingen på tlf. 65 41 34 79 fra kl 7.30. Raskmelding meddeles på samme telefonnummer, helst inden kl. 14.30 dagen før du kan komme igen.

Første dag på afdelingen bliver ganske kort. Her vil den studerende blive vist rundt i afdelingen og præsenteret for det øvrige personale. Først i uge 2 bliver den individuelle studieplan udarbejdet, da den studerende lige skal nå at have en fornemmelse af den afdeling, som vedkommende er havnet i.

Der vil i starten af opholdet blive afholdt et orienterings møde ”Brand og Intro for elever og studerende” på OUH, dette inkluderer bl.a. praktisk brandøvelse.

5.4 Vagter

Der er ingen vagtordning for plejepersonalet eller for den studerende.

5.5 Litteratur i afdeling K

Den studerende vil i afdelingen få udleveret kopier af relevant læsestof.

Der er i afdelingen forskellige bøger og artikler som den studerende er velkommen til at benytte sig af.

5.6 Vejledning

Den overordnede vejledning i afdelingen vil foregå med den kliniske vejleder Marianne Thorup. Derudover kan vejledning også foregå med/af det øvrige personale.

6 Studiemetoder i afdelingen/afsnittet

Hvordan den studerende lærer bedst, varierer naturligvis fra studerende til studerende og for den enkelte studerende kan det variere fra dag til dag og fra situation til situation, derfor er der ikke nogen metode der er bedre eller mere rigtig end en anden. Vi vil i afdelingen prøve på, at introducere den studerende til forskellige metoder, måske er nogen allerede kendte fra skolen. Det vigtigste er, at den studerende lærer noget og får det dokumenteret. Se også afsnit 3, pædagogisk organisering og tilrettelæggelse i afdelingen/afsnittet.

7 Andet relevant uddannelsesmateriale i afdelingen/afsnittet

Vil blive udleveret når den studerende kommer i afdelingen.